

Keskkonnavaldkond

Põhiteemad

- ✘ Kliimamuutustega kohanemine, veemajandusreform ja sadeveesüsteemide arendamine
- ✘ Jäätmereform, ringmajanduse edendamine ning biojäätmete ringlussevõtt
- ✘ Energiakogukondade toetamine ja puhtale energiale üleminek

Kliimamuutustega kohanemine ja sadeveesüsteemide investeeringud

2025. aastal oli keskkonnavaldkonna üks kriitilisemaid suundi kohalike omavalitsuste ettevalmistamine kliimamuutustest tingitud äärmuslikeks ilmastikunähtusteks. Riigieelarve läbirääkimistel rõhutati vajadust toetusmeetmete järele, mis aitaksid KOVidel lahendada sadeveejuhtimise probleeme, kuna intensiivistunud sademed tekitavad piiriüleseid väljakutseid, millega omavalitsused üksi toime ei tule.

Rahvusvahelise projekti **ClimaResponse** raames alustati koostööd Läänemere piirkonnas, et luua digitaalne kliimakindluse platvorm, samal ajal kui siseriiklikult seisti selle eest, et ELi struktuurifondide vahendid (sh 25 mln euro suurune sadeveemeede) jõuaksid kiiremini ja tõhusamalt omavalitsusteni.

Ringmajandus ja jäätmekäitlusreformid

Ringmajanduse valdkonnas keskenduti biojäätmete liigiti kogumise tõhustamisele ja uute

käitluslahenduste leidmisele. ELVL osales Saksa-Balti Kaubanduskoja projektis, et juurutada parimaid praktikaid biojätmete ringlussevõtuks. Läbirääkimistel Kliimaministeeriumiga tõstatati teravalt vajadus toetada eraisikute liitumist ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga (kinnistusesed trassid) ning leida lahendusi mahtu nõudvate jätmete (nt tekstiil) taaskasutuse motiveerimiseks, et vältida liigset koormust omavalitsuste eelarvetele.

Energiakogukonnad ja kohalik energiaturg

Jätkus osalemine LIFE programmi projektis **EC4RURAL**, mille käigus 12 Eesti omavalitsust arendavad edasi energiakogukondade mudeleid. Projekti eesmärk on soodustada kohalikku taastuvenergia tootmist ning kriisivalmidust. Läbirääkimiste laual oli ka finantsautonoomia suurendamine, et omavalitsused saaksid teha suuremahulisi (üle 10 mln euro) investeeringuid energiatöhususse ja rohetehnoloogiatesse.

Riigieelarve läbirääkimised ja tööühm

Keskkonnatöörühma liikmed riigieelarve läbirääkimistel

Töörühma esimees

Kerli Lambing (Lääne-Harju vald)

Töörühma liikmed

Kristiina Kupper (Tallinn), Sven Tarto (Nõo vald), Neeme-Jaak Paap (Rakvere linn), Lüüli Junti (Tallinn), Triin Viiber (Viru-Nigula vald), Pille Lapin (Mustvee vald), Kerli Laur (Saku vald), Ergo Eesmaa (Harku vald), Ege Kibuspuu (Rae vald), Birgit Panksepp (Saue vald)

Töörühma koordinaator

Reigo Lehtla, ELVLi nõunik

Keskkonnavaldkonna tööühm seisis 2025. aasta läbirääkimistel järgmiste prioriteetide eest:

- ✓ **Sadevee investeeringud.** Nõuti riiklikku toetusmeedet kaldarinnatiste tugevdamiseks ja erosiooni mõjude leevendamiseks.
- ✓ **Veereform.** Rõhutati vajadust kaasata KOVid sisuliselt veereformi ettevalmistamisse, et arvestada piirkondlike eripäradega.
- ✓ **Looduskaitse ja maamaks.** Esitati ettepanek maamaksuseaduse muutmiseks, et kompenseerida kohalikele omavalitsustele kohaliku tasandi looduskaitse-piirangutest tulenev tulu laekumata jäämine.

Faktikast ja statistika

✂ **Huvitav fakt.** Eesti omavalitsuste kliimaalane pädevus on eeskujuks teistele. Võru ja Narva

- ✦ arendusjuhid valiti Euroopa Komisjoni TAIEX ekspertideks Albaania nõustamiseks.
- ✦ **Võrgustikutöö.** ELVL esindab Eesti KOVe aktiivselt neljas rahvusvahelises seirekomitees ja osaleb Euroopa Liidu tulevase eelarveperioodi kujundamises, et tagada vahendid veemajanduse suutlikkuse ja tarnekindluse tagamiseks.
- ✦ **Üritus.** Rakveres toimunud arutelupäeval toodi Euroopa kliimakohanemise kava otse Eesti omavalitsusjuhtideni.

Esindusrolle keskkonnavaldkonnas on täitnud asedirektor Rait Pihelgas ja keskkonnanõunik Reigo Lehtla, kes osalesid INTERREG seirekomiteede (alamprogrammid IBSR ja Europe) töös, samuti ka ÜRO kliimakonverentsil **COP30** Brasiilias tagades seega Eesti omavalitsuste huvide esindatuse rahvusvahelisel tasandil.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 25.01.2026